

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.01.00/ 915

30 EKİM 2009

Konu : Fazla veya Yersiz Ödemelerin
Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar.

GENELGE

2009/ 129

Bilindiği üzere, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Kurumca işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara gelir veya aylık almakta olanlara ve bunların hak sahiplerine, genel sağlık sigortalılarına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen bu Kanun kapsamındaki her türlü ödemelerin geri alınması Kanunun 96 ncı maddesinde düzenlenmiş olup, 27/9/2008 tarihli ve 27010 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik 2008/Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, sigortalı ve hak sahiplerine yapılan fazla veya yersiz ödemelerin tespit tarihinin 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 2008/Ekim döneminden önce olması halinde mülga kanun hükümleri, bu tarihten sonra olması halinde ise 5510 sayılı Kanunun 96 ncı madde hükümleri uygulanacaktır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılara fazla veya yersiz olarak yapılan ödemelerle ilgili olarak 5510 sayılı Kanun ve anılan Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

I-YERSİZ ÖDEMELERİN KAPSAMI

İlgililere yapılan ancak sonradan fazla veya yersiz ödendiği tespit edilen;

- Geçici iş göremezlik, emzirme, evlenme ve cenaze ödenekleri,
- Yaşlılık ve ölüm toptan ödemeleri,
- Sürekli iş göremezlik ve ölüm gelirleri,
- Malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile bu aylıklarla birlikte ödenen ek ödemeler,
- Uzun ve kısa vade sigorta kollarından karşılanan yol, gündelik ve refakatçi giderleri, yersiz ödemelerin kapsamını oluşturmaktadır.

Kurumca herhangi bir nedenle ilgililere fazla veya yersiz olarak yapılan ödemeler, ilgili hayatta ise onun adına, ölümü halinde kanuni varisleri adına borç kaydedilecektir.

II- YERSİZ ÖDEMELERİN TESPİTİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Fazla ve yersiz ödemeler; kontrol, denetim, inceleme, Sayıştayca kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilir.

A) İlgililerin Kasıt veya Kusurlu Davranışlarından Doğan Yersiz Ödemeler

İlgilere ödenek, toptan ödeme, gider veya masrafların yapılması ile gelir veya aylıkların bağlanması, ödenmesi ve yoklanması sırasında;

- a) Kuruma verilen veya ibraz edilen belgelerle gerçeğe aykırı bildirimde bulunulması,
- b) Kurumca hazırlanan belgelerle bildirilmesi taahhüt edilen durum değişikliklerinin bir ay içinde Kuruma bildirilmemesi,
- c) Kanunda öngörülen şartlar yerine gelmediği halde, sahte bilgi ve belgelerle yardımlardan yararlandırılması ile gelir veya aylık bağlatılması,
- ç) Sahte hizmet kazandırılmak suretiyle, yardımlardan yararlandırılması ile gelir veya aylık bağlatılması,
- d) Boşanma nedeniyle gelir veya aylık bağlandıktan sonra boşandığı eşiyile fiilen birlikte yaşanması,
- e) Gelir ve aylıklarının kesilmesi gerektiği hâlde durumun gizlenmesi ve/veya bildirilmemesi,
- f) Sigortalılar ile gelir veya aylık alanlara yapılan ödemelerden, hak sahipliği sona ermesine rağmen her hangi bir kişi tarafından tahsilat yapılması,

sebeplerinden kaynaklanan yersiz ödemeler, ilgililerin kasıt ve kusurlu davranışlarından doğan yersiz ödemeleri oluşturmaktadır.

Fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler, ilgililerin kasıt veya kusurlu davranışlarından doğmuşsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru **on yıllık sürede yapılan ödemeler tutarı**, bu ödemelerin yapıldığı tarihlerden itibaren hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte tahsil edilecektir. Bu nedenle süre belirlenirken, fazla veya yersiz ödemenin tespit tarihinden geriye doğru on yıllık süreye ilişkin yapılan ödemeler değil, on yıllık sürede yapılan ödemelerin dikkate alınacaktır. Yersiz ödemenin tespit tarihinden sonra yapılan fazla ödemeler de borca dahil edilecektir.

İlgililerin Kurumdan alacağı varsa yersiz ödemeler alacaklarından mahsup edilecek, alacakları yoksa genel hükümlere göre geri alınacaktır.

Yukarıdaki (b) bendinde belirtilen durum hariç olmak üzere, Kurumun yanlış işlem ve ödeme yapmasına sebebiyet veren ve bu suretle adına borç tahakkuk ettirilen ve/veya borç tahakkuk ettirilmesine neden olan kişiler hakkında, ayrıca Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacaktır.

Örnek 1: Sigortalının

İlk İşe Giriş Tarihi	: 17/05/1980
Ayrılış Tarihi	: 30/04/2008
Tahsis Talep Tarihi	: 03/05/2008
Aylık Başlangıç Tarihi	: 01/06/2008
Yersiz Ödeme Tespit Tarihi:	06/12/2021
Aylığın Kesilme Tarihi	:2022/Ocak
Tahsis No.Son Rakamı	: 9

01/06/2008 tarihinden itibaren Kurumdan aylıklı aylığı alan sigortalının 01/01/2002-30/04/2008 süresindeki hizmetlerinin sahte hizmet olduğu tespit edilmiş ve söz konusu süreye ilişkin hizmetlerin iptal edilmesi nedeniyle sigortalıya bağlanan aylığın başlangıç tarihi itibarıyla iptali söz konusu olmuştur.

Sigortalıya yersiz yapılan ödemeler, sigortalının kasıtlı veya kusurlu davranışından doğduğundan, hatalı işlemin tespit tarihinden (06/12/2021) geriye doğru en fazla on yıllık sürede yapılan ödemeler tutarı, kanuni faizi ile birlikte geri alınacaktır.

Yersiz ödeme süresi:

06/12/2021

- 10

06/12/2011

Bu durumda, sigortalıya 06/12/2011-06/12/2021 süresinde yersiz ödenen 35.000 TL aylık ile tespit tarihinden sonra bankaya gönderilen 2021/Aralık ayına ait 700 TL aylık olmak üzere toplam 35.700 TL fazla veya yersiz ödememin Kanununun 96 ncı madde hükümlerine göre tahsili yoluna gidilecektir.

Örnek 2 : Sigortalının

Ölüm Tarihi : 01/10/2005

Hak Sahibinin

Tahsis Talep Tarihi : 03/08/2009

Aylık Başlangıç Tarihi : 01/11/2005

Yersiz Ödeme Tespit Tarihi: 15/11/2013

Aylığın Kesilme Tarihi : 2013/Aralık

Tahsis Num.Son Rakam : 7

Hak sahibi kız çocuğu 03/08/2009 tarihinde 5 yıllık zaman aşımı süresi içinde tahsis talebinde bulunduğundan, aylığı ölüm tarihini takip eden aybaşından (01/11/2005) itibaren başlatılarak 01/11/2005-20/08/2009 dönemi birikmiş aylıkları 2009/Ağustos dönemi aylıkları ile birlikte gönderilmiştir.

Ancak, hak sahibi kız çocuğunun 16/01/2006 tarihinden 31/10/2013 tarihine kadar çalıştığı ve aynı gün tahsis talebinde bulunduğu, 15/11/2013 tarihinde tespit edilmiştir.

Hak sahibinin çalışmaya başladığını Kuruma zamanında bildirmemesi nedeniyle değerlendirme, ilgililerin kastı ve kusurundan kaynaklanan yersiz ödeme şeklinde yapılacak ve hak sahibinin çalışmaya başladığı tarihi takip eden ödeme döneminden (16/01/2006 tarihini takip eden ödeme dönemi 18/01/2006), yersiz ödememin tespit tarihine kadar hak sahibine yapılan ödemelerin tahsili yoluna gidilecektir.

Yersiz ödeme süresi tespit edilirken tespit tarihinden geriye doğru on yıl gidilmesi gerekmektedir birlikte;

15/11/2013

- 10

15/11/2003 hak sahibi bu tarihte gelirden olmadığı gibi yersiz ödemeye esas işe girişi tarihi 16/01/2006'dır. Dolayısıyla aylığın ödenmemesi gereken tarih, işe girişini takip eden ödeme dönemi olduğundan borcun başlangıcının bu tarih olarak alınması, bitiş tarihinin ise tespit tarihi ile bu tarihten sonra yersiz ödenen aylıklara göre belirlenmesi gerekmektedir birlikte hak sahibi işten ayrıldıktan sonra aynı gün 31/10/2013 tarihinde tahsis talebinde bulunduğundan tarafına 01/11/2013 tarihi itibarıyla ölüm aylığı bağlanacak olup, bu durumda borç süresi 18/01/2006-01/11/2013 tarihleri arasında kapsayacaktır.

Hak sahibine yapılan yersiz ödemelere aylıklardan kesintinin başlayacağı tarihe kadar yasal faiz uygulanmak suretiyle aylıklarından % 25 oranında kesinti yapılacaktır.

Örnek 3: Sigortalıya ilk defa 20/06/1998 tarihli tahsis talebine istinaden 01/07/1998 tarihi itibarıyla aylıklık aylığı bağlanmış olup, 01/07/1998-20/03/1999 süresi birikmiş aylıklar 21/03/1999 tarihinde ödenmiştir. Sigortalıya sahte hizmetlerle aylık bağlandığı 17/02/2009 tarihinde anlaşılması ve hizmetlerin iptali nedeniyle sigortalının aylığı başlangıç tarihi itibarıyla iptal edilmiştir.

Sigortalının kastı ve kusurlu davranışı nedeniyle fazla veya yersiz ödenen tutarların hesaplanmaması, yersiz ödememin anlaşıldığı 17/02/2009 tarihinden geriye doğru on yıllık

sürede yapılan ödemeler borç çıkarılacaktır.

17/02/2009
- 10
17/02/1999

<u>Aylıkların Dönemi</u>	<u>Ödenme Tarihi</u>
01/07/1998-20/03/199921/03/1999
1999/Nisan.....	21/04/1999
1999/Mayıs.....	21/05/1999
“	“
“	“
“	“
“	“

2009/Ocak..... 21/01/2009 (17/02/2009 tarihinden önce yapılan son ödeme)

Sigortalıya 17/02/1999 tarihinden sonra yapılan tüm aylık tutarları borç çıkarılacak olup, ilk ödeme döneminin bu tarihten sonraki bir dönem olması ve birden fazla aylığı kapsamasının bu açıdan bir önemi bulunmamaktadır. Burada on yıllık sürenin başlangıç tarihinden sonraki tüm ödemeler yersiz ödeme tutarının hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

B) Kurum Hatalı İşlemlerinden Doğan Yersiz Ödemeler

İlgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışları dışında kalan;

a) Kurumun çalışma sistemi,

b) Uygulama değişiklikleri,

c) Kurum çalışanlarının kasıtlı veya kusurlu davranışları, ihmali, dikkatsizliği ve bilgisizliği,

gibi sebeplerden kaynaklanan yersiz ödemeler, Kurumun hatalı işlemlerini oluşturmaktadır.

Buna göre, fazla veya yersiz yapıldığı tespit edilen ödemelerde ilgililerin veya üçüncü kişilerin kası veya kusurunun bulunmaması halinde, bu ödemeler Kurum hatalı işlemlerinden doğan yersiz ödemeler kapsamında değerlendirilecektir.

Fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler, Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru **en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı**, ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak ödemelerde faizsiz, üç aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan, itibaren hesaplanacak olan kanunî faizi ile birlikte, ilgililerin Kurumdan alacağı varsa bu alacaklarından mahsup edilecek, alacakları yoksa genel hükümlere göre geri alınacaktır. Bu nedenle süre belirlenirken, fazla veya yersiz ödemelerin tespit tarihinden geriye doğru beş yıllık süreye ilişkin yapılan ödemeler değil, beş yıllık sürede yapılan ödemeler dikkate alınacaktır. Yersiz ödemenin tespit tarihinden sonra yapılan fazla ödemeler de borca dahil edilecektir.

Örnek 1:

İlk İşe Giriş Tarihi	: 17/05/1992
Ayrıılış Tarihi	: 30/04/2022
Tahsis Talep Tarihi	: 30/04/2022
Aylık Başlangıç Tarihi	: 01/05/2022
Yersiz Ödeme Tespit Tarihi:	28/01/2028
Aylığın Kesilme Tarihi	: 2028/Şubat

Sigortalıya 30/04/2022 tarihli tahsis talebine istinaden 01/05/2022 tarihinden itibaren aylıklık aylığı bağlanmıştır. Ancak sigortalının aylık bağlama işlemleri yapılırken, başka bir sigortalının hizmetlerinin sehven dikkate alındığı 28/01/2028 tarihinde anlaşılmış olup, sigortalının aylığı 2028/Şubat döneminde kesilmiştir. Söz konusu hizmetlerin iptal edilmesi nedeniyle sigortalı aylık alma koşullarını kaybetmiştir.

Yersiz ödeme Kurumun hatalı işleminden kaynaklandığından sigortalıya hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı borç kaydedilmiştir.

28/01/2028

- 5

28/01/2023

Sigortalıya 28/01/2023 -28/01/2028 süresinde 19.000 TL borç çıkarılmıştır. Aylık iptal edildiği için borç tutarı ilgiliye tebliğ edilecek, sigortalının borcunu tebliğ tarihinden itibaren 3 ay içerisinde ödemesi halinde yapılan yersiz ödemeye kanuni faiz uygulanmayacaktır. Üç aylık süre dolduktan sonra sigortalının borcunu ödemesi halinde ise bu üç aylık sürenin sonundan ödememin yapıldığı tarihe kadar kanuni faiz uygulaması yapılacaktır.

Örnek 2:

Örnek 1'deki sigortalının ayrıştırılan hizmetlere göre yaş koşulunu sonradan yerine getirerek yeniden aylığa hak kazanması halinde, tespit edilen 28/01/2023 -28/01/2028 süresi 19.000 TL yersiz ödeme tutarı, bağlanan aylıktan % 25 oranında kesilmeye başlanacak diğer taraftan sigortalıya borcunu 3 ay içinde ödemesi halinde borca kanuni faiz uygulanacağı hususunda bilgi verilecektir. Sigortalının borcunu 3 ay içinde ödemesi halinde aylıklardan 3 ay süresince kesilen tutarlar borcundan mahsup edilmek suretiyle kalan borca üç aylık sürenin sonu itibarıyla kanuni faiz hesaplanacaktır.

III- YERSİZ ÖDEMELERE İLİŞKİN DÜZENLENECEK BELGELER, FAİZ UYGULAMASI VE TEBLİĞİ

A) Yersiz Ödemelere İlişkin Düzenlenecek Belgeler

Sigortalı ve hak sahiplerine fazla veya yersiz yapılan ödemeler tespit edildikten sonra aşağıda belirtilen belgeler düzenlenecektir. Söz konusu belgeler, yersiz ödeme ve yersiz ödemelerin aylıklardan kesilmesine ilişkin program tamamlanıncaya kadar manuel olarak düzenlenecek, programın tamamlanmasını müteakip bilgisayar ortamında oluşturulacaktır.

1- Değerlendirme Onayı

Fazla veya yersiz ödeme tespit edildikten sonra, yersiz ödememin ilgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışları veya Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklandığını değerlendirmesi daire başkanlıklarında daire başkanınca belirlenen şube müdürleri, il müdürlüklerinde ise il müdürünce belirlenecek il müdür yardımcısı, şube müdürü veya merkez müdürü tarafından yapılacaktır. Değerlendirme işleminde, Değerlendirme Onayı (Ek-1) kullanılacaktır.

2- Borç Tablosu

Kanun kapsamında yapılan ve Kurumca tespit edilecek her türlü fazla veya yersiz ödeme için Ek-2'de yer alan "Borç Tablosu" düzenlenecektir. Diğer bir ifadeyle, Kurumca fazla veya yersiz ödenen miktarları ödeme tarihleri itibarıyla gösteren tablo düzenlenecektir. Yersiz ödeme programı tamamlanıncaya kadar 4 (a) sigortalılarından tahsis dosyası Genel Müdürlükte bulunanlara yapılan fazla veya yersiz ödemeler için oluşturulan borç tablosunda faiz miktarları gösterilmeyecek, faiz hesabı ilgili ünite tarafından tahsilat işlemleri sırasında

hesaplanacaktır.

3- Alacak Takip Tablosu

Tahakkuk ettirilen fazla veya yersiz ödeme tutarının tahsilatının takip edildiği tablodur. Ek-3'te yer alan bu tablo tahsilat işlemini yapan birimce düzenlenecektir. Yargı kararları ve Sayıştay ilamlarıyla tespit edilen fazla veya yersiz ödemelerden kaynaklanan Kurum alacakları için merkezde Strateji Geliştirme Başkanlığınca, taşrada ise Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü veya Merkez Müdürlüğüne alacak takip dosyası oluşturulacaktır.

4- Borçlular Tablosu

Değerlendirme sonucu, Kurumun hatalı işlemlerinden veya ilgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğan fazla veya yersiz ödemelerin çok sayıda kişiyi ilgilendirmesi (müteselsilen sorumluluk hali dahil) durumunda, Ek-4 te yer alan Borçlular Tablosu düzenlenecektir.

B) Faiz Uygulaması

Yersiz ödemelere ilişkin faiz ve temerrüt faizi uygulamasında, 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı "Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun" hükümleri uygulanacaktır. Söz konusu Kanunun yürürlük tarihinden önceki sürelerde geçerli olan faiz oranları ile Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçerli olan faiz oranlarını gösterir tablo (Ek-6) genelge ekinindedir.

Faiz uygulaması;

İlgilinin kasıtlı veya kusurlu davranışı sebebiyle yapılan fazla veya yersiz ödemelerin her biri için, ödemenin yapıldığı tarihten hatalı işlemin tespit edildiği tarihe kadar kanuni faiz hesaplanması şeklinde olacak ve faiz tutarları, bu bölümün (A-2) kısmında belirtilen istisna durum hariç olmak üzere borç tablosu üzerinde gösterilecektir. Bu şekilde tahakkuk ettirilecek borçlarda **daha sonra hesaplanacak faizler için** faiz başlangıç tarihi borcun tespit edildiği tarih olacaktır.

Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanan fazla veya yersiz ödemeler için borcun tahakkuk ettirilmesi sırasında her hangi bir faiz hesaplanmayacaktır. Bu şekilde tahakkuk ettirilen borçlar için faiz başlangıç tarihi, borcun ilgiliye tebliğ edildiği tarihi takip eden üçüncü ayın bittiği tarih olarak dikkate alınacaktır.

Sigortalı veya hak sahiplerinin borcunu 3 ay içinde ödememesi halinde, aylıklardan 3 ay süresince kesilen tutarlar borcundan mahsup edilmek suretiyle kalan borca üç aylık sürenin sonu itibarıyla kanuni faiz hesaplanacaktır.

Sigortalı veya hak sahiplerinin borcun bir miktarını 3 ay içinde ödemeleri halinde, ödenen miktar borç aslından mahsup edilmek suretiyle kalan borca üç aylık sürenin sonu itibarıyla kanuni faiz hesaplanacaktır.

C) Borcun Tebliği

Fazla veya yersiz ödemeden kaynaklanan alacaklar, merkezde ilgili birimce, taşrada ise il müdürlüklerince düzenlenen ve Genelge ekinde (Ek-5) yer alan Borç Bildirim Belgesi ile 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre ilgililere tebliğ edilecektir. Söz konusu belge yersiz ödeme programı içerisinde üretilecek olup, program yazılımı tamamlanana kadar Borç Bildirim Belgesi ile yapılacak tebligatlar APS ile gönderilecektir.

Yargılama sonucunda hükme bağlanan ve taraflara tebliğ edilen fazla veya yersiz ödemelerden kaynaklanan alacaklara ilişkin kararın kesinleşmesi beklenmeksizin, takip işlemlerine başlanacak olup, yargılama sonucunda verilen tazmine ilişkin kararlar, temsile

yetkili hukuk birimlerine intikal ettirilerek takibi sağlanacaktır.

İtiraz merkezde ilgili birimce, taşrada ise il müdürlüklerince başvuru tarihinden itibaren on iş günü içinde değerlendirme onayını veren birimin amiri tarafından karara bağlanacaktır. İtiraz ve itirazı değerlendirme süresi ödeme süresini değiştirmeyecektir.

IV- YERSİZ ÖDEMELERİN TAHSİLİ

Kurumca sigortalı ve hak sahiplerine fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler, ilgililerin Kurumdan alacaklarından mahsup edilmek, gelir ve aylıklarından kesinti yapılmak, Kurumdan herhangi bir alacağının bulunmaması, gelir veya aylık almaması hallerinde ise genel hükümlere göre tahsil edilecektir.

A) Alacaklardan Mahsubu

Yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödeme tutarı, sigortalı veya hak sahibinin varsa Kurumdan birikmiş gelir, aylık ve diğer her türlü alacaklarının tamamından mahsup edilecektir. Bu alacaklardan yapılan yersiz ödemelerin mahsubu, en eski borçtan başlanarak borç aslına yapılacak, kalan borç için kanuni faiz, Genelgenin (III-B) bölümünde belirtilen şekilde hesaplanacaktır. Bu durum, sigortalıya hayatta iken yapılan yersiz ödemelerin hak sahiplerinin alacaklarından mahsubunda ve ilgili hak sahiplerinin muvafakat etmeleri kaydıyla, aynı dosyadan diğer bir hak sahibine yapılan yersiz ödemelerin mahsubunda da uygulanacaktır. Hak sahipleri yapılan kesintilere itiraz etmedikçe muvafakati var kabul edilecektir.

Sonradan veya yeniden gelir veya aylık bağlanmasına hak kazananların birikmiş alacaklarından, ölenler dahil olmak üzere aynı dosyadan aylık veya gelir alan diğer hak sahiplerine Kurumca çıkarılan borç tutarı mahsup edilerek, varsa kalan tutar kendilerine ödenecektir.

B) Gelir ve Aylıklardan Kesilmesi

Fazla veya yersiz ödeme tutarı; ilgilinin Kurumdan tahakkuk etmiş herhangi bir alacağı yoksa veya alacaklarından mahsup edildikten sonra kalan borcu varsa ve Kurumdan gelir ve aylık almaya devam ediyorsa, kesintinin başlayacağı ödeme dönemi başı itibarıyla kanunî faizi ile birlikte hesaplanan borç, gelir ve aylıklardan % 25 oranında kesilmek suretiyle tahsil edilecektir.

Gelir ve aylık almakta iken ölen sigortalıya yapılan yersiz ödemelerin, hak sahiplerine bağlanacak gelir ve aylıklardan mahsubu veya kesilmesi işlemleri de aynı şekilde yürütülecektir.

Gelir ve aylıklardan yapılacak kesintilerde, kesinti yapmak suretiyle geri alma süresinin beş yılı aşacağına ilişkin anlaşılması durumunda, Kurumun hatalı işlemlerinden doğan fazla veya yersiz ödemeler hariç olmak üzere, ayrıca icrai takibata da geçilecektir.

C) Taksitlendirilmesi

Kurumdan alacağı bulunmayan borçlu ve borçlunun kanuni varisleri ile borcu kabul eden şahıslar, borç miktarını defaten ödeyebilecekleri gibi taksitlendirme talebinde de bulunabileceklerdir. Taksitlendirme talepleri borcu tebliğ eden ilgili sosyal güvenlik il müdürlüklerine yapılacaktır. Taksitlendirme işlemleri 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılacaktır.

Alacakların, borçun miktarı ve borçlunun ödeme gücü gibi hususlar göz önünde

bulundurulacak, taksitlendirmeye yetkili birimce uygun görülmesi halinde ve 5 yılı (60 ayı) geçmeyecek şekilde taksitle ödenmesi kabul edilecektir

Kanuni faiz, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemelerin yapıldığı tarihlerden itibaren ilgililer tarafından ödendiği tarihe kadar taksitlendirme süresince hesaplanacaktır.

Gelir ve aylıklardan yapılan kesintilerde olduğu gibi genel hükümlere göre yapılacak tahsilatlarda da kesinti yapmak suretiyle geri alma süresinin beş yılı aşacağına anlaşılmaması durumunda, Kurumun hatalı işlemlerinden doğan fazla veya yersiz ödemeler hariç olmak üzere, ayrıca icrai takibata da geçilecektir.

Kurum alacağını karşılayacak teminatlar arasında Devlet Tahvilleri ve Hazine Kefaletine Haiz Tahvil ile Gelir Ortaklığı Senetleri de gösterilebilecektir.

D) Gelir ve aylıkların hesaplardan yersiz çekilmesi

Kurumdan gelir veya aylık almakta iken ölen sigortalılar adına hesaplarına gönderilen ve **Kanunun yürürlük tarihinden sonra yersiz tahsil edildiği tespit edilen** miktarlar, hak sahiplerine yapılacak ödemelerden mahsup edilecek, bu şekilde tahsil edilememesi halinde ise, ödeme tarihi itibarıyla kanuni faizi ile birlikte hesaplanacak borç, hak sahiplerine bağlanan gelir veya aylıklardan % 25 oranında kesilerek geri alınacaktır. Ancak tahsil eden kişinin, hak sahipleri dışında başka kişi olduğunun tespit edilmediği durumda, yersiz ödemeler genel hükümlere göre bu kişilerden tahsil edilmek üzere ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğüne gönderilecektir.

V- TAHSİS DOSYASI MERKEZDE BULUNAN 4 (A) KAPSAMINDAKİ SİĞORTALI VE HAK SAHİPLERİNE YERSİZ ÖDENEN GELİR VE AYLIKLARLA İLGİLİ YAPILACAK İŞLEMLER

4 (a) kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerinden tahsis dosyası Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğünde bulunanlara yapılan fazla veya yersiz ödemelerin tespiti ve tahsili hususunda yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- Adına fazla veya yersiz ödeme yapıldığı tespit edilen sigortalı veya hak sahibinin gelir veya aylık alma hakkının ortadan kalkması halinde;

a) Sigortalı veya hak sahibine yapılan yersiz ödemenin ilgililerin kastı veya kusuru ya da Kurum hatasından kaynaklanıp kaynaklanmadığına dair değerlendirme, daire başkanınca belirlenen şube müdürleri tarafından yapılacaktır. Değerlendirme işleminde, Değerlendirme Onayı (Ek-1) kullanılacaktır.

b) Yersiz ve fazla ödenen gelir veya aylıklar için Borç Tablosu (Ek-2) düzenlenecektir.

c) Borçlu sayısının birden fazla olması halinde Borçlular Tablosu (Ek-4) düzenlenecektir.

ç) Sigortalı veya hak sahibinin Kurumdan herhangi bir alacağının bulunup bulunmadığı tespit edilecektir.

d) Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığının 16/12/2008 tarihli ve 859182 sayılı toplu yazısında, Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü tarafından yersiz ödendiği tespit edilen tutarların, borç kaydı yapılmak üzere ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğüne intikal ettirileceği ve yersiz ödemelere ilişkin muhasebe işleminin ilgili ünitenin muhasebe servisi tarafından yapılacağı talimatlandırılmış olup, buna göre, borç kayıtları kesinlikle merkezde yapılmayarak sigortalının ikamet ettiği yerdeki sosyal güvenlik il müdürlüğüne yersiz ödemenin ilgili adına borç kaydedilerek tahsili hususunda yazı yazılacak ve yersiz ödemeye ilişkin ünitece yapılan

tahsilatlar Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığına dekont edilmeyecektir.

e) Yersiz ödeme tutarından mahsup edilecek bir alacağın bulunması halinde, bu miktar da mutlaka ilgili üniteye bildirilerek alacağın ana borca mahsup edilmesi ve kalan miktarın borç kaydedilmesi istenilecektir. Borca mahsup edilmesi gereken alacak tutarı ise, Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığına ödeme emri düzenlenmek suretiyle bildirilerek bunun ilgili üniteye dekont edilmesi sağlanacaktır.

f) Sigortalı veya hak sahiplerine ilgili program tamamlanncaya kadar Borç Bildirim Belgesi APS ile gönderilerek bilgilendirme yapılacaktır.

2- Adına fazla veya yersiz ödeme yapıldığı tespit edilen sigortalı veya hak sahibinin gelir veya aylık alma hakkının devam etmesi halinde;

Yersiz ödeme yapıldığı tespit edilen sigortalı veya hak sahibinin gelir veya aylık alma hakkının devam ettiği durumlarda, adına yersiz ödenen tutarların ilgililerin kastı veya kusuru veya Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanması durumuna göre faiz uygulaması yapılmak suretiyle aylıklardan kesilmesinin ilişkin program yazılımları tamamlanncaya kadar;

a) İlgililerin kastı veya kusurundan kaynaklanan fazla veya yersiz ödemeler aylıklardan kesilmeden yine yukarıda "1" numaralı bölümde açıklandığı şekliyle ilgili üniteye devredilecektir.

b) Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanan fazla veya yersiz ödemelerde ise toplam borç tutarının ilgilinin aylıklarından 3 aylık sürede kesilmesinin mümkün olması halinde ünitelere devredilmeden aylıklardan "M- Muhasebe Kesintisi" kodu ile kesilerek borcun tahsil edilmesi, üç aydan fazla sürede aylıklardan kesilerek tahsil edilecek tutarların ise doğrudan ünitelere devredilmesi gerekmektedir.

Diğer bir ifadeyle, fazla veya yersiz ödemelere ilişkin program tamamlanncaya kadar sigortalı veya Kurum hatasından kaynaklanan yersiz ödemelerin aylıklardan kesilme işlemi, Kurum hatasından kaynaklanan borçlardan 3 ay içerisinde bitecek borçlar hariç, yapılmayacak ve yersiz ödenen tutarlar, yukarıda açıklanan belgeler düzenlenmek suretiyle ilgili üniteye devredilecektir.

c) Birden fazla dosyadan gelir ve aylığa hak kazanan veya bir dosyadan yersiz ödeme borcu çikarılıp diğer bir dosyadan alacağı bulunan sigortalı ve hak sahiplerinin;

-Kontrollü giriş programlarından ilk karar işlemi yapılan dosyadan hak ettikleri birikmiş aylık alacaklarının borçlarına mahsup edilme işlemlerinde; borca mahsup edilecek birikmiş alacak tutarı ilk karar programında şube kodu belirtilmek suretiyle "M" kodu ile kesilecek ve yapılan bu işlem üniteye bildirilecektir. İlk kararlarda birikmiş aylıklardan borca bu şekilde mahsup edilen miktarlar için Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığına ödeme emri düzenlenmeyecektir.

-Yine ikinci karar işlemlerinde oluşan bir alacağın, sigortalıya yapılan yersiz ödeme borcuna mahsup işleminde ise, oluşan alacak birikmişten düşülecek ancak, bunun ilgili üniteye Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığı tarafından dekont edilmesi için söz konusu miktar için ödeme emri düzenlenecektir.

VI- TAHSİS DOSYASI ÜNİTELERDE BULUNAN 4 (A) VE 4 (B) KAPSAMINDAKİ SİGORTALI VE HAK SAHİPLERİNE YERSİZ ÖDENEN GELİR VE AYLIKLARLA İLGİLİ YAPILACAK İŞLEMLER

4 (a) sigortalılarından yetki devri kapsamında tahsis dosyaları ünitelerde bulunan sigortalılar ile 4 (b) kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine fazla veya yersiz ödenen gelir veya aylıklarla ilgili olarak;

a) Sigortalı veya hak sahibine yapılan yersiz ödemenin ilgililerin kastı veya kusuru ya

da Kurum hatasından kaynaklanıp kaynaklanmadığına dair değerlendirme, il müdürünce belirlenecek il müdür yardımcısı, şube müdürü veya merkez müdürü tarafından yapılacaktır. Değerlendirme işleminde, Değerlendirme Onayı (Ek-1) kullanılacaktır.

b) Yersiz veya fazla ödenen gelir veya aylıklar için Borç Tablosu (Ek-2) düzenlenecektir.

c) Borçlu sayısının birden fazla olması halinde Borçlular Tablosu (Ek-4) düzenlenecektir.

ç) Sigortalı veya hak sahibinin Kurumdan herhangi bir alacağının bulunup bulunmadığı tespit edilecektir.

d) Yersiz ödemeye tutarından mahsup edilecek bir alacağın bulunması halinde, bu miktar borç aslına mahsup edilerek kalan borç, ilgili adına borç kaydedilecek, alacağın bulunmaması halinde doğrudan fazla veya yersiz ödenen tutar için borç kaydı yapılacaktır.

e) Sigortalı veya hak sahiplerine ilgili program bitene kadar Borç Bildirim Belgesi APS ile gönderilerek bilgilendirme yapılacaktır.

f) Tahakkuk ettirilen fazla veya yersiz ödeme tutarının tahsilatının takip edilmesi için Alacak Takip Tablosu oluşturulacaktır.

Yersiz ödeme yapıldığı tespit edilen sigortalı veya hak sahibinin aylık alma hakkının devam ettiği durumlarda, adına yersiz ödenen tutarların ilgililerin kastı ve kusuru veya Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanması durumuna göre faiz uygulanması yapılmak suretiyle aylıklardan kesilmesine ilişkin program yazılımları tamamlanmaya kadar gelir ve aylıklardan kesinti işlemi yapılmayacak ve işlemler yukarıda belirtildiği şekilde sonuçlandırılacaktır.

VII- BİLGİSAYAR PROGRAMLARI

5510 sayılı Kanuna göre fazla veya yersiz ödendiği tespit edilen gelir ve aylık tutarlarının belirlenmesi, faiz hesabı, mahsup işlemleri ile kanuni faiz uygulanmak suretiyle gelir ve aylıklardan kesilmesine imkan verecek program yazılımları tamamlanmaya kadar;

- Fazla veya yersiz ödemeye ilişkin faiz miktarları "<http://sgknet.sgk.intra>", "Yersiz Ödemelere İlişkin Faiz Hesabı" menüsü kullanılarak tespit edilecektir.

- Yersiz ödemelerin aylıklardan kanuni faiz uygulanmak suretiyle kesilmesine ilişkin kesinti programları tamamlanmaya kadar aylıklardan kesinti işlemi yapılmayacaktır.

Sadece kurum hatasından kaynaklanan ve aylıklardan kesilme süresi 3 ayı geçmeyecek borçlarda aylıklardan kanuni faiz uygulanmadan kesinti işlemi yapılabilecektir.

VIII- DİĞER HUSUSLAR

1- Fazla veya yersiz yapılan ödemelerin **tespit tarihi** Kanunun yürürlük tarihi olan 2008/Ekim ayı başından önce olan;

- 4 (a) sigortalıları için 27/4/1995 tarih, 332909 sayılı Genel Yazı ve 13/1/2003 tarih, 12-121 sayılı Genelgede,

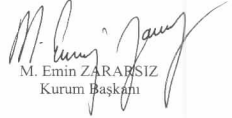
- 4 (b) sigortalıları için 2002/33 sayılı Genelgenin "Yedinci Bölüm 7.6" bölümünde, talimatlandırılan usul ve esaslar dahilinde tahsil işlemlerine devam edilecektir.

2- 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin dördüncü fıkrasında; bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıkların tahakkuk ettirildiği tarihten itibaren aralıksız altı ay sonuna kadar tahsil etmeyenlerin gelir ve aylıklarının, gelir ve aylık bağlanma şartlarının devam edip etmediğinin tespiti amacıyla durdurulacağı öngörülmüş ve Kurumumuz gelir ve aylıklarının ödeyen bankalarla yapılan gelir/aylık ödeme protokollerine bu hüküm konulmuştur.

Bankaya gönderilen gelir/ayhklarını altı ay içerisinde almaması nedeniyle aylıkların durdurulan sigortalı ve hak sahiplerinin söz konusu gelir ve aylıkları talepleri üzerine ödenmeye başlanmaları birlikte, bu işlemlerin zaman geçirilmeksizin yapılması için; aylıkların

iadesinin yapılmış olması halinde iade edilen miktarlarla birlikte, iadenin henüz yapılmamış olması durumunda ise iadenin yapıp yapılmadığı işlem yapılan ayın sonuna kadar takip edilerek; iade gelmesi durumunda aylıklarla birlikte, gelmemesi halinde ise aylıklar ivedilikle bankaya gönderilecek, sonradan iade edilen tutarlar ayrıca sigortalıya ödenecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Kurum Başkanı

EKLER :

- 1- Değerlendirme onayı (1 sayfa)
- 2- Borç tablosu (1 sayfa)
- 3- Alacak takip tablosu (1 sayfa)
- 4- Borçlular tablosu (1 sayfa)
- 5- Borç bildirim belgesi (1 sayfa)
- 6- Faiz oranlarını gösterir liste (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği: :
Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi:
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

DEĞERLENDİRME ONAYI

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sayı :

Konu : Fazla veya Yersiz Ödemelerin Değerlendirme Onayı

..... MAKAMINA

.....ce yapılan inceleme/soruşturma/kontrol neticesinde düzenlenen yazı/rapor/tutanak ileadlı şahsa/Kuruma ekteki borç tablosunda belirtilen tutarların ilgilinin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından/Kurumun hatalı işlemlerinden yersiz olarak ödendiği tespit edilmiştir.

Söz konusu yersiz veya fazla ödemenin, takip ve tahsil edilebilmesi için yazımız ve eki borç tablolarının takip birimine sevk edilmesi hususunu "Olur"larınıza arz ederim.

İlgili Birim Yetkilisi

OLUR

...../...../20.....

Daire Başkanı/İl Müdürü

Adres.....
Tel:..... Faks:

Ayrıntılı bilgi için irtibat:
e-posta:.....@sgk.gov.tr elekt.Ağ:www.sgk.gov.tr.

Not: "Y" ile ayrılmış ifadelerden işleminize uymayan diğer seçeneklerin üstünü çiziniz.

BORÇLUNUN						
Adı Soyadı/Unvanı		ES-SSK-Bağ- Numarası	Vergi Kimlik Numarası		Faiz Başlangıç Tarihi/...../20..... Tarihi İtibarıyla İşlemiş Faiz
T.C. Kimlik Numarası						
Adresi						
Borç Adedi	Borcun Konusu	Tarihi	Borcun Miktarı			
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
.....						
Toplam						

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
ALACAK TAKİP TABLOSU

Ek-3

DOSYA NO: 20...../.....	T.C. Kimlik Numarası	ES-SSK-Bağ Numarası	Vergi Kimlik Numarası
Borcunun Adı Soyadı/Unvanı			
Borc Tutarı			
Borc Faizi			
Faiz Başlangıç Tarihi			

TAHŞİLAT BİLGİLERİ

Tahşilat Tarihi	Anapara Tahşilatı	Faiz Tahşilatı	Toplam Tahşilat
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			

Tablo Ekleri:

- Borcun tespitine ilişkin yazı, rapor, tutanak, ilam ve benzeri
- Değerlendirmeye Onayı
- Borç Tablosu
- Borçlular Tablosu
- Borç Bildirim Belgesi
- Diğer ilgili yazı ve belgeler

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
BORÇLULAR TABLOSU

EK-4

Sıra No.	Adı Soyadı/Unvanı	T.C. Kimlik No.	ES-SSK-Bağ-Numarası	Vergi Kimlik Numarası	Borçun Tarihi	Borçun Miktarı	Faiz Başlangıç Tarihi
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
.....							

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
BORÇ BİLDİRİM BELGESİ

Ek-5

BORÇLUNUN	Adı Soyadı/Unvanı	
	ES-SSK-Bağ-Numarası	
	T.C. Kimlik No.	
	Vergi Kimlik No.	
	Adresi	
TAHAKKUK ETTİRİLEN BORÇLAR VE DİĞER BİLGİLER		
Borç Aslı		
Sebebi		
Faiz		
Nispi Borç		
Tebliğat Ücreti		
Bilirkişi Ücreti		
Borcun Doğuş Tarihi		
Faiz Başlama Tarihi		
Ödeme Yeri		
İtiraz Mercii		
İtiraz Süresi	Tebliğ tarihinden itibaren 7 gündür. (İtirazlar on iş günü içinde sonuçlandırılır.)	
Ödeme Süresi	Yersiz veya fazla ödeme ilgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışlardan doğmuşsa hemen, Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa üç ay.	
<p>Bu belge ile yukarıda tarihi, mahiyeti ve miktarı yazılı olan borç tebliğ edilmiş olup, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 96 ncı maddesine istinaden hazırlanan Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre ödenmesini rica ederim.</p> <p style="text-align: right;">İlgili Birim Yöneticisi</p>		
NOT:		
1) 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununa göre tebliğ tarihinden itibaren süresi içinde görevli ve yetkili idarî yargı merciiine başvurulabilir.		
2) Bu belgede belirtilen borcun ödenmemesi hâlinde, sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içinde, alacağın hükmen tahsili için, alacak takip dosyasının Kurumu temsile yetkili hukuk birimine gönderilir.		

**YERSİZ ÖDEME PROGRAMINDA KULLANILACAK FAİZ ORANLARINI
GÖSTERİR TABLO**

SÜRESİ	FAİZ ORANI (%)
01/01/1998 tarihi öncesi	30
01/01/1998-31/12/1999	50
01/01/2000-30/06/2002	60
01/07/2002-30/06/2003	55
01/07/2003-31/12/2003	50
01/01/2004-30/06/2004	43
01/07/2004-30/04/2005	38
01/05/2005-31/12/2005	12
01/01/2006.....	9